

Parlament České republiky

Poslanecká sněmovna

2007

V. volební období

325

Návrh

poslanců Davida Kafky, Kateřiny Jacques a Ludvíka Hovorky

na vydání

**zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění
pozdějších předpisů, a další zákony, které souvisí s vymáháním
dlužného výživného**

ZÁKON

ze dne 2007,

**kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů,
a další zákony, které souvisí s vymáháním dlužného výživného**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna občanského soudního řádu

ČI.I

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 283/1993 Sb., zákona č. 17/1994 Sb., zákona č. 152/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu ČR vyhlášeného pod č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., nálezu Ústavního soudu ČR vyhlášeného pod č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 2/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 137/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 276/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 120/2004 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 153/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 340/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 59/2005 Sb., zákona č. 170/2005 Sb., zákona č. 205/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 308/2006 Sb. a zákona č. 315/2006 Sb., se mění takto:

1. Za § 259 se vkládá nový § 259a, který zní:

„§ 259a

Pomoc soudu před nařízením výkonu rozhodnutí

ve věcech výživného pro nezletilé dítě

(1) Jde-li o vymáhání výživného pro nezletilé dítě, poskytne soud na žádost účastníka pomoc při zjišťování údajů o bydlišti, místu pobytu, zaměstnavateli, jiném zdroji příjmu a majetku toho, komu z rozhodnutí vyplývá povinnost (dále jen „povinný“), a to prostřednictvím písemné žádosti o součinnost třetích osob nebo též postupem podle § 260 a podle § 260a. Způsob a rozsah šetření určí soud s ohledem na skutečnosti, které jsou mu známé o povinném z jeho úřední činnosti.

(2) Orgány státní správy, orgány samosprávy, obce a jejich orgány a právnické osoby, které z úřední moci jsou zvláštním právním předpisem pověřeny k vedení evidence osob nebo jejich majetku nebo vzhledem k předmětu své činnosti vedou evidenci osob a jejich majetku, jakož i notáři a soudní exekutoři, jsou povinni bez zbytečného odkladu bezplatně poskytnout soudu na jeho žádost údaje podle odst. 1; tuto povinnost má zejména orgán pověřený vedením katastru nemovitostí, orgán správy daní, orgán, který vede registr motorových vozidel, orgán správy sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny, komoditní burzy, Burza cenných papírů a centrální depozitář a jiné osoby oprávněné k vedení evidence investičních nástrojů. Při plnění této povinnosti se v odpovědi na žádost soudu nelze dovolat povinnosti mlčenlivosti podle zvláštního právního předpisu.

(3) Je-li evidence třetí osobou vedena v elektronické podobě, poskytnou se soudu údaje z informačního systému způsobem umožňujícím dálkový přístup. Není-li dálkový přístup technicky možný, poskytnou se soudu údaje elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem.

(4) Banky, pobočky zahraničních bank a spořitelny a úvěrní družstva (dále jen "peněžní ústav"), pojišťovny, investiční společnosti a investiční fondy, obchodníci s cennými papíry, penzijní fondy podle zvláštního právního předpisu, Fond pojištění vkladů (dále jen "finanční instituce"), soudní exekutoři, notáři, advokáti, fyzické a právnické osoby jsou povinni bez zbytečného odkladu bezplatně poskytnout soudu na jeho žádost též údaje o číslech účtů povinného, jakož i o jejich stavu a změnách a údaje o poskytnutých plněních, jakož i majetku, věcech, listinách či zaknihovaných cenných papírech povinného jimi spravovaných či u nich pro povinného či povinným uschovaných.

(5) Držitel poštovní licence je povinen poskytnout soudu na jeho žádost údaje podle odst. 1 a též údaje o úhrnu peněžních prostředků docházejících povinnému poštou nebo do jeho poštovní přihrádky, a totožnost příjemce zásilek poste restante; rovněž je povinen umožnit soudu prověřit správnost poskytnutých údajů na místě. Tuto povinnost mají i jiné osoby, pokud provádějí přepravu zásilek.

(6) Provozovatelé telekomunikačních služeb jsou povinni oznámit soudu na jeho žádost telefonní, dálnopisné a telefaxové stanice užívané povinným a údaje o nich, pokud nejsou uvedeny ve veřejně dostupných seznamech, jakož i údaje o jiných způsobech komunikace, které pro povinného zajišťují.

(7) Nesplní-li třetí osoba povinnost součinnosti, odpovídá za škodu, která tím oprávněnému nebo státu vznikne. Způsobil-li škodu nesplněním této povinnosti státní orgán, právnická či fyzická osoba při výkonu veřejné správy, která jim byla svěřena, nebo územní samosprávný celek při výkonu státní správy, který na něj byl přenesen zákonem nebo při výkonu samosprávy, postupuje se podle zvláštního právního předpisu.

(8) Nesplní-li třetí osoba povinnost součinnosti nebo uvede-li v odpovědi nepravdivé nebo neúplné údaje, může jí soud uložit pořádkovou pokutu (§ 53).“

2. V § 260 se odstavec 1 ruší.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označí jako odstavec 1 a 2.

3. V § 338ze se vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) pohledávky nedoplatků výživného,“

Dosavadní písmena f) a g) se označují jako písmena g) a h).

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o rodině

Čl.II

Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění zákona č. 132/1982 Sb., zákona č. 234/1992 Sb., zákona č. 72/1995 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 301/2000 Sb., zákona č. 109/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 321/2002 Sb., zákona č. 315/2004 Sb., zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb. a zákona č. 342/2006 Sb., se mění takto:

V § 98 odstavec 2 zní:

„(2) Promlčecí lhůta neběží, dokud trvá vyživovací povinnost rodičů k dětem podle § 85 odst. 1, nejdéle však do doby, kdy dítě dosáhne věku 26 let; ostatní práva na peněžitá plnění vyplývající z tohoto zákona se promlčují v obecné tříleté promlčecí době.“

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o soudních poplatcích

Čl. III

V § 11 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 36/1995 Sb. a zákona č. 255/2000 Sb., se na konci textu písmene a) doplňují slova „pomocí soudu před nařízením výkonu rozhodnutí ve věcech výživného pro nezletilé dítě,“

ČÁST ČTVRTÁ
Změna exekučního řádu

Čl.IV

Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 6/2002 Sb., zákona č. 279/2003 Sb., zákona č. 360/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 284/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 133/2006 Sb. a zákona č. 253/2006 Sb., se mění takto:

1. V § 30 se na konci textu písmene b) doplňují slova „ , nejde-li o exekuci k vymožení výživného nezletilého dítěte“.
2. V § 55 odst. 2 se věta druhá nahrazuje větou „Soud exekuci nezastaví tehdy, jsou-li splněny podmínky pro osvobození oprávněného podle zvláštního právního předpisu nebo jde-li o exekuci k vymožení výživného nezletilého dítěte.“.
3. V § 90 odstavec 3 zní:

„(3) Nejde-li o exekuci k vymožení výživného nezletilého dítěte, má exekutor-právo požadovat od oprávněného přiměřenou zálohu na náklady exekuce.“.

ČÁST PÁTÁ
Změna zákona o sociálně-právní ochraně dětí

Čl.V

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 257/2000 Sb., zákona č. 272/2001 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 518/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 52/2004 Sb., zákona č. 315/2004 Sb. , zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 57/2005 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb.a zákona č. 176/2006 Sb., se mění takto:

1. V § 11 odst. 1 se za písmeno d) vkládá nové písmeno e), které zní:
„e) poskytuje pomoc při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění výživovací povinnosti k dítěti, včetně pomoci při podávání návrhu soudu; přitom spolupracuje zejména s orgány pomoci v hmotné nouzi, povinnými osobami, orgány činnými v trestním řízení a soudy.“.

2. V § 51 odst. 4 písm. b) se slovo „anebo“ zrušuje a na konci se doplňují slova „ , nebo že není plněna vyživovací povinnost k dítěti“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o pomoci v hmotné nouzi

Čl.VI

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb. a zákona č. /2007 Sb., se mění takto:

1. V § 24 odst. 1 se za písm.d) vkládá nové písmeno e), které zní:

„e) u osoby, která není uvedena v písmenu a) nebo b) a dluží na výživném pro nezletilé dítě částku vyšší než trojnásobek měsíční splátky stanovené rozhodnutím soudu, nebo vyšší než částku, která by připadala na 3 měsíce, je-li plnění vyživovací povinnosti stanoveno jiným způsobem, částku existenčního minima, nejde-li o osobu, které vznikl dluh na výživném až po podání žádosti o příspěvek na živobytí a která z důvodu nedostatečného příjmu podala soudu návrh na zrušení nebo snížení výživného; zvýšení částky živobytí podle § 25 až 30 této osobě nenáleží.“.

2. V § 61 odst. 1 se za písm.e) vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) spolupracuje zejména s orgány sociálně-právní ochrany dětí, povinnými osobami, orgány činnými v trestním řízení a soudy při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti.“.

3. V § 72 odst. 3 se za písm.d) vkládá nové písmeno e), které zní:

„e) prohlášení o plnění soudem stanovené vyživovací povinnosti vůči nezletilému dítěti, případně o výši dluhu na výživném.“.

ČÁST SEDMÁ

Účinnost

Čl.VII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1.července 2008.

Důvodová zpráva

Obecná část

Neplnění vyživovací povinnosti vůči dětem je negativním celospolečenským fenoménem, projevujícím se v České republice řadu let. V drtivé většině případů se jedná o projev liknavého, nezodpovědného a především úmyslného jednání povinné osoby, již nebylo dítě svěřeno do výchovy, a která při absenci jednak vnitřního morálního závazku vůči dítěti, jednak rychlé a účinné vynutitelnosti této povinnosti za užití všech legálních prostředků práva, kalkuluje s tím, že vymáhání dlužného výživného, vzhledem k délce soudních řízení, nebude oprávněnými osobami, respektive jejich zákonnými zástupci, využito a tím se tak úspěšně bude moci dlouhodobě vyhýbat své povinnosti. Významným faktorem, s nímž povinné osoby kalkulují, je na straně oprávněné osoby strach či obavy z reakcí povinných osob při vymáhání dlužného výživného.

V navržené úpravě šesti zákonů je promítnuta snaha ulehčit procesní postavení oprávněného v řízení o vymáhání výživného a ztížit postavení dlužníka. Soudu se před nařízením výkonu rozhodnutí ve věcech výživného pro nezletilé dítě dostává širší rozsah oprávnění, z nichž čerpá při pomoci oprávněným při zjišťování údajů o bydlišti, místu pobytu, zaměstnavateli, jiném zdroji příjmu a majetku toho, komu z rozhodnutí vyplývá povinnost. Rozšiřuje se přednostní postavení výživného před ostatními pohledávkami i na výkon rozhodnutí prodejem podniku. Prodlužuje se promlčecí lhůta pro případ vymáhání výživného. Zavádí se osvobození od povinnosti platit zálohy na náklady exekučního řízení o výživné. I rozšířená pomoc soudu ve věcech výživného bude osvobozena od soudních poplatků.

Výslovně se stanoví povinnosti orgánu sociálně-právní ochrany dětí poskytovat v případě neplacení výživného pomoc při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti k dítěti, včetně pomoci při podávání návrhu soudu; přitom spolupracuje zejména s orgány pomoci v hmotné nouzi, povinnými osobami, orgány činnými v trestním řízení a soudy. V oblasti dávek pomoci v hmotné nouzi se ukládají povinnosti spolupracovat zejména s orgány sociálně-právní ochrany dětí, povinnými osobami, orgány činnými v trestním řízení a soudy při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti. Osobám, které dlouhodobě neplní vyživovací povinnost, se snižuje částka živobytí na existenční minimum.

V tomto návrhu není obsažena změna § 213 trestního zákona, tj. skutkové podstaty trestného činu Zanedbání povinné výživy. Tato otázka byla velmi široce diskutována a bylo vypracováno nové znění tohoto paragrafu, které bude zabudováno do nového znění celého trestního zákona s uvažovanou účinností od 1.1.2009. Právě souběh s projednáváním nového trestního zákona a jejich blízké účinnosti (tento zákon od 1.7.2008 a trestní zákon od 1.1.2009) – byl důvodem, proč autoři nepovažovali za rozumné měnit současný trestní zákon na posledních 6 měsíců jeho existence. Pokud bude vůle sněmovny, lze samozřejmě změnu §213 trestního zákona ve II. čtení ještě doplnit.

Zvláštní část

K části první

K bodům 1 a 2

Navrhovaná změna deklaruje zájem státu na řádném plnění výživného pro nezletilé děti a na zajištění účinných mechanismů pro podporu případného nuceného výkonu ve věcech výživného.

Podstatou navrhovaného ustanovení § 259a je, že soud dostává širší rozsah oprávnění, na jejichž základě pak poskytuje informační pomoc oprávněným osobám. Jde v podstatě o průmět oprávnění, která jsou svěřena soudním exekutorům v § 33 až 34 zákona č. 120/2001 Sb., exekučního řádu. Prostřednictvím § 259a budou nově obdobná oprávnění svěřována též soudu, avšak na rozdíl od soudních exekutorů pouze v těch případech, které se týkají vymáhání výživného pro nezletilé děti.

Třetí osoby jsou povinny požadované informace (jsou-li jim známy) poskytnout soudu bezplatně, bez zbytečného odkladu a nemohou se dovolat povinnosti mlčenlivosti. Jsou-li data vedena elektronicky, lze je poskytnout tímto způsobem, aby nedocházelo ke zvyšování nákladů.

Kromě dotazovacích oprávnění vůči třetím osobám zůstává soudu v těchto věcech zachována též možnost učinit dotaz přímo na povinného, ať sdělí informace o svých majetkových poměrech, případně též možnost předvolat si povinného k prohlášení o majetku.

Soud bude s ohledem na okolnosti, které jsou mu známy, volit nejvhodnější způsob postupu. Lze předpokládat, že většina informací o povinném bude získávána buď přímo ze soudních spisů v jiných věcech, nebo v případě, že proti povinnému byla již dříve nařízena exekuce, dotazem na soudního exekutora, který v té věci již sám učinil dotazy podle § 33 až § 34 exekučního řádu a má tedy potřebné informace o majetku povinného.

Jde pouze o technickou změnu. V souvislosti s navrhovaným novým ustanovením § 259a vzniká nutnost odstranění duplicity v § 260 odst. 1 a přečíslování zbývajících odstavců daného ustanovení.

K bodu 3

Rozšiřuje se přednostní postavení výživného před ostatními pohledávkami i na výkon rozhodnutí prodejem podniku.

K části druhé

Prodlužuje se promlčecí lhůta pro případ vymáhání výživného. Oprávněnému začíná běžet promlčecí lhůta až dovršením zletilosti příp. 26 rokem v případě, že je stále nezaopatřeným dítětem ve smyslu zvláštního právního předpisu.

K části třetí

V souladu s obecnými požadavky (viz obecná část důvodové zprávy) se zavádí osvobození od povinnosti platit zálohy na náklady exekučního řízení o výživné resp. zálohované výživné v případě exekuce vedené exekutory v § 90, dále se upravují § 30 a 55 v souvislosti s promítnutím této věcné změny.

K části čtvrté

Se zařazením nového § 259a do občanského soudního řádu, jímž se konstituuje speciální postup soudu, sloužící k poskytnutí pomoci oprávněné osobě před podáním návrhu na výkon rozhodnutí ve věcech výživného pro nezletilé dítě, je nutné provést změnu v zákoně o soudních poplatcích. Pomoc soudu před nařízením výkonu rozhodnutí ve věcech výživného pro nezletilé dítě byla osvobozena již dle stávající úpravy v § 11 odst. 5, avšak toto zařazení lze považovat za nekoncepční, neboť předmětný odstavec se zabývá osvobozením od poplatku za úkony. Za situace, kdy je vytvořen nový, komplexní institut, v jehož rámci soud bude činit větší počet úkonů, je třeba tento institut začlenit v souladu se systematickou osvobození od soudních poplatků do skupiny tzv. věcného osvobození, obsažené v § 11 odst.1.

Z povahy věci, kdy existuje vztah k opatrovnickým řízením a jde o fázi sice po řízení nalézacím, ale současně před řízením vykonávacím, navrhuje se zařazení odkazu na postup soudu podle § 259a o.s.ř. do písmene a) odstavce 1, kde jsou uvedeny opatrovnické věci. Byl by možný též postup, jímž by došlo k vytvoření nového písmene t) v daném odstavci, avšak navrhované řešení lépe vyjadřuje návaznost nově zaváděného institutu pomoci soudu na opatrovnická řízení.

K části páté

Výslovně se stanoví povinnosti orgánu sociálně-právní ochrany dětí poskytovat v případě neplacení výživného pomoc při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti k dítěti, včetně pomoci při podávání návrhu soudu; přitom spolupracuje zejména s orgány pomoci v hmotné nouzi, povinnými osobami, orgány činnými v trestním řízení a soudy.

K části šesté

K bodu 1

S negativním postojem povinné osoby k plnění vyživovací povinnosti souvisí zařazení těchto osob mezi subjekty, jejichž částka živobytí, ze které se vychází při stanovení výše dávky pomoci v hmotné nouzi, bude stanovena na úrovni existenčního minima. Tento právní stav by měl pozitivně stimulovat k plnění vyživovací povinnosti.

K bodu 2

Pověřenému obecnímu úřadu, který rozhoduje o dávkách pomoci v hmotné nouzi, se ukládá povinnost spolupracovat zejména s orgány sociálně-právní ochrany dětí, povinnými osobami, orgány činnými v trestním řízení a soudy při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti.

K bodu 3

Mezi povinné náležitosti žádosti o příspěvek na živobytí se doplňuje prohlášení o plnění soudem stanovené vyživovací povinnosti vůči nezletilému dítěti, případně o výši dluhu na výživném.

Doložka kompatibility

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s ústavním pořádkem České republiky.

Navrhovaná úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána a je slučitelná s akty práva Evropské unie, její judikaturou a obecnými zásadami Evropské unie.

Navržená právní úprava nemá dopady na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, nemá ani dopady na životní prostředí.

v Praze 3. října 2007

David Kafka v.r.

Kateřina Jacques v.r.

Ludvík Hovorka v.r.

Platná znění částí předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

Platné znění částí zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, s vyznačením navrhovaných změn

***

Činnost soudu před nařízením výkonu rozhodnutí
§ 259

Požádá-li o to oprávněný před podáním návrhu na výkon rozhodnutí nebo při podání tohoto návrhu a považuje-li to předseda senátu za účelné, předvolá povinného a vyzve ho k dobrovolnému splnění povinnosti, kterou mu ukládá rozhodnutí.

§ 259a

**Pomoc soudu před nařízením výkonu rozhodnutí
ve věcech výživného pro nezletilé dítě**

(1) Jde-li o vymáhání výživného pro nezletilé dítě, poskytne soud na žádost účastníka pomoc při zjišťování údajů o bydlišti, místu pobytu, zaměstnavateli, jiném zdroji příjmu a majetku toho, komu z rozhodnutí vyplývá povinnost (dále jen „povinný“), a to prostřednictvím písemné žádosti o součinnost třetích osob nebo též postupem podle § 260 a podle § 260a. Způsob a rozsah šetření určí soud s ohledem na skutečnosti, které jsou mu známy o povinném z jeho úřední činnosti.

(2) Orgány státní správy, orgány samosprávy, obce a jejich orgány a právnické osoby, které z úřední moci jsou zvláštním právním předpisem pověřeny k vedení evidence osob nebo jejich majetku nebo vzhledem k předmětu své činnosti vedou evidenci osob a jejich majetku, jakož i notáři a soudní exekutoři, jsou povinni bez zbytečného odkladu bezplatně poskytnout soudu na jeho žádost údaje podle odst. 1; tuto povinnost má zejména orgán pověřený vedením katastru nemovitostí, orgán správy daní, orgán, který vede registr motorových vozidel, orgán správy sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny, komoditní burzy, Burza cenných papírů a centrální depozitář a jiné osoby oprávněné k vedení evidence investičních nástrojů. Při plnění této povinnosti se v odpovědi na žádost soudu nelze dovolat povinnosti mlčenlivosti podle zvláštního právního předpisu.

(3) Je-li evidence třetí osobou vedena v elektronické podobě, poskytnou se soudu údaje z informačního systému způsobem umožňujícím dálkový přístup. Nemá-li dálkový přístup technicky možný, poskytnou se soudu údaje elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem.

(4) Banky, pobočky zahraničních bank a spořitelny a úvěrní družstva (dále jen "peněžní ústav"), pojišťovny, investiční společnosti a investiční fondy, obchodníci s cennými papíry, penzijní fondy podle zvláštního právního předpisu, Fond pojištění vkladů (dále jen "finanční instituce"), soudní exekutoři, notáři, advokáti, fyzické a právnické osoby jsou povinni bez zbytečného odkladu bezplatně poskytnout soudu na jeho žádost též údaje o číslech účtů povinného, jakož i o jejich stavu a změnách a údaje o poskytnutých plněních, jakož i majetku, věcech, listinách či zaknihovaných cenných papírech povinného jimi spravovaných či u nich pro povinného či povinným uschovaných.

(5) Držitel poštovní licence je povinen poskytnout soudu na jeho žádost údaje podle odst. 1 a též údaje o úhrnu peněžních prostředků docházejících povinnému poštou nebo do jeho poštovní přihrádky, a totožnost příjemce zásilek poste restante; rovněž je povinen umožnit soudu prověřit správnost poskytnutých údajů na místě. Tuto povinnost mají i jiné osoby, pokud provádějí přepravu zásilek.

(6) Provozovatelé telekomunikačních služeb jsou povinni oznámit soudu na jeho žádost telefonní, dálnopisné a telefaxové stanice užívané povinným a údaje o nich, pokud nejsou uvedeny ve veřejně dostupných seznamech, jakož i údaje o jiných způsobech komunikace, které pro povinného zajišťují.

(7) Nesplní-li třetí osoba povinnost součinnosti, odpovídá za škodu, která tím oprávněnému nebo státu vznikne. Způsobil-li škodu nesplněním této povinnosti státní orgán, právnická či fyzická osoba při výkonu veřejné správy, která jim byla svěřena, nebo územní samosprávný celek při výkonu státní správy, který na něj byl přenesen zákonem nebo při výkonu samosprávy, postupuje se podle zvláštního právního předpisu.

(8) Nesplní-li třetí osoba povinnost součinnosti nebo uvede-li v odpovědi nepravdivé nebo neúplné údaje, může jí soud uložit pořádkovou pokutu (§ 53).

§ 260

~~(1) Jde-li o vymáhání výživného pro nezletilé dítě, poskytne soud na žádost účastníka pomoc při zjišťování bydliště toho, komu z rozhodnutí vyplývá povinnost. Soud přitom postupuje v součinnosti s jinými státními orgány.~~

~~(2) (1) Na žádost účastníka, kterému rozhodnutí přiznává právo na zaplacení peněžité částky, dotáže se soud toho, komu je zaplacení peněžité částky uloženo, zda a od koho pobírá mzdu nebo jiný pravidelný příjem, popřípadě u které banky, pobočky zahraniční banky nebo spořitelního a úvěrního družstva⁷⁷⁾ (dále jen "peněžní ústav") má své účty a jaká jsou čísla těchto účtů.~~

~~(3) (2) Dotázaný je povinen odpovědět soudu do jednoho týdne od doručení dotazu. Nesplní-li tuto povinnost nebo uvede-li v odpovědi nepravdivé nebo neúplné údaje, může mu soud uložit pořádkovou pokutu (§ 53).~~

***

Hlava sedmá

PRODEJ PODNIKU

***

§ 338ze

(1) Podle výsledků rozvrhového jednání se z rozdělované podstaty uspokojují postupně podle těchto skupin:

- a) pohledávky nákladů prodeje vzniklých státu v souvislosti s prováděním dražby, nové dražby nebo další dražby a zaplacením zálohy podle § 338i odst. 5,
- b) pohledávka odměny správce a jeho hotových výdajů,
- c) pohledávka vydražitele podle § 338zf,
- d) pohledávky zajištěné zadržovacím právem,
- e) pohledávka oprávněného, pohledávka toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, a pohledávky zajištěné zástavním právem, postoupením pohledávky⁸³⁾ nebo převodem práva,⁸⁴⁾
- f) **pohledávky nedoplatků výživného,**
- g) pohledávky daní a poplatků, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pojistného na úrazové pojištění, pokud nebyly uspokojeny podle písmena e),
- h) ostatní pohledávky.

⁷⁷⁾ Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

⁸³⁾ § 554 občanského zákoníku.

⁸⁴⁾ § 553 občanského zákoníku.

(2) Nelze-li plně uspokojit pohledávky patřící do téže skupiny, uspokojí se podle pořadí; pohledávky patřící do téže skupiny, které mají stejné pořadí, se uspokojí poměrně.

(3) Nesplatné pohledávky zajištěné zástavním právem, postoupením pohledávky nebo převodem práva se považují při rozvrhu za splatné.

(4) Úroky, úroky z prodlení nebo poplatek z prodlení za poslední tři roky před rozvrhovým jednáním, jakož i náhrada nákladů řízení se uspokojují v pořadí jistiny. Nestačí-li rozdělovaná podstata, uhradí se před jistinou.

(5) Pro pořadí je rozhodující

- a) u pohledávky oprávněného den, kdy k soudu výkonu došel jeho návrh na nařízení výkonu rozhodnutí,
- b) u pohledávky toho, jenž do řízení přistoupil jako další oprávněný, den, který se považuje za přistoupení k řízení,
- c) u přihlášené pohledávky den, kdy k soudu došla přihláška,
- d) u pohledávky zajištěné zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky⁸³⁾ nebo převodem práva⁸⁴⁾ den vzniku těchto práv,
- e) u pohledávky věřitele uvedeného v § 338zn den, podle kterého se řídí pořadí pohledávky v řízení o výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky nebo prodejem movitých věcí anebo nemovitostí.

Pořadí pohledávky se stanoví podle toho hlediska, které je pro ni výhodnější.

(6) Po úhradě všech pohledávek, které mají být uspokojeny, se zbytek rozdělované podstaty vyplatí povinnému.

(7) Nebyla-li plně uspokojena pohledávka správce podle odstavce 1 písm. b), uloží soud usnesením tuto povinnost povinnému; oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a věřitelé, kteří přihlásili své pohledávky (§ 338s), za splnění této povinnosti společně a nerozdílně ručí.

***

Platné znění části zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, s vyznačením navrhovaných změn

***

§ 98

(1) Právo na výživné se nepromlčuje. Lze je však přiznat jen ode dne zahájení soudního řízení; u výživného pro nezletilé děti i za dobu nejdéle tří let zpět od tohoto dne.

~~————(2) Práva na jednotlivá opětuující se plnění výživného, jakož i ostatní práva na peněžitá plnění vyplývající z tohoto zákona se však promlčují.~~

(2) Promlčecí lhůta neběží, dokud trvá vyživovací povinnost rodičů k dětem podle § 85 odst. 1, nejdéle však do doby, kdy dítě dosáhne věku 26 let; ostatní práva na peněžitá plnění vyplývající z tohoto zákona se promlčují v obecné tříleté promlčecí době.

***

Platné znění části zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, s vyznačením navrhovaných změn

***

Osvobození od poplatku
§ 11

(1) Od poplatku se osvobozují řízení ve věcech

- a) opatrovnických, péče soudu o nezletilé, osvojení a povolení uzavřít manželství, **pomoci soudu před nařízením výkonu rozhodnutí ve věcech výživného pro nezletilé dítě,**
- b) důchodového pojištění (zabezpečení), příplatku k důchodu, zvláštního příspěvku k důchodu, nemocenského pojištění, státní sociální podpory, pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, sociální péče, pomoci v hmotné nouzi a státních dávek,
- c) vzájemné vyživovací povinnosti rodičů a dětí,
- d) vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče,
- e) voleb rad zaměstnanců a zástupců pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, popřípadě rad státních zaměstnanců a zástupců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu státní služby,
- f) dědických v prvním stupni řízení,
- g) náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, rozhodnutím o vazbě nebo nesprávným úředním postupem,
- h) způsobilosti k právním úkonům, poručenských a určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení,
- ch) výkonu rozhodnutí k vymožení pohledávek ze soudních poplatků, z peněžitých trestů, pokut a nákladů řízení vymáhaných státem,
- i) obchodního rejstříku, týká-li se zápis fyzické nebo právnické osoby, která je v konkursu,
- j) konkursu včetně nuceného vyrovnání, s výjimkou sporů vyvolaných konkursem,
- k) sporů o plnění závazků z kolektivních smluv, ze kterých nevznikají nároky jednotlivým zaměstnancům,
- l) volebních,
- m) rozpuštění politické strany nebo politického hnutí nebo pozastavení jejich činnosti,
- n) kompetenčních žalob,
- o) nařízení exekuce soudem,^{2a)}
- p) návrhů na určení lhůty k provedení procesního úkonu,^{2b)}
- r) výmazu podnikatele - fyzické osoby z obchodního rejstříku,
- s) informování zaměstnanců a projednání s nimi.

(2) Od poplatku se osvobozují

- a) Česká republika a státní fondy,
- b) územní samosprávné celky v případech, kdy se spor týká výkonu státní správy, který je na ně přenesen,
- c) navrhovatel v řízení o určení výživného včetně jeho zvýšení, nejde-li o vzájemnou vyživovací povinnost rodičů a dětí,
- d) navrhovatel v řízení o náhradu škody na zdraví včetně náhrady škody na věcech vzniklé v souvislosti s ublížením na zdraví,
- e) navrhovatel v řízení o náhradu škody z pracovního úrazu a nemoci z povolání,

^{2a)} Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

^{2b)} § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění zákona č. 192/2003 Sb.

- f) neprovdaná matka v řízení o příspěvek na výživu a úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a slehnutím,
- g) navrhovatel v řízení o určení rodičovství, s výjimkou navrhovatele v řízení o popření rodičovství,
- h) diplomatická zastupitelství cizích států a delegovaní diplomatictí zástupci, konzulové z povolání a další osoby, jsou-li státními příslušníky cizích států, požívající podle mezinárodního práva³⁾ výsady a imunity, je-li zaručena vzájemnost a nejde-li o poplatné úkony prováděné v osobním zájmu nebo k osobnímu prospěchu těchto osob,
- ch) cizinec v řízení o přiznání statutu uprchlíka,
- i) navrhovatel v řízení o vydání věci nebo uplatnění nároku podle zvláštních předpisů,⁴⁾ je-li v těchto předpisech zakotven nárok na osvobození,
- j) navrhovatel, který uplatňuje nároky podle zákona o mimosoudních rehabilitacích,^{4a)}
- k) navrhovatel v řízení o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti,
- l) nadace nebo nadační fond ve věcech nadačního rejstříku,
- m) obecně prospěšné společnosti ve věcech rejstříku obecně prospěšných společností,
- n) společenství vlastníků jednotek^{3a)} ve věcech rejstříku společenství vlastníků jednotek,
- o) navrhovatel v řízení o podlužnické žalobě,
- p) cizí státy včetně jejich orgánů, je-li zaručena vzájemnost,
- r) správce konkursní podstaty v řízení o nárocích, které se týkají majetku patřícího do konkursní podstaty nebo které mají být uspokojeny z tohoto majetku,
- s) navrhovatel v řízení ve věcech porušení povinnosti veřejných funkcionářů, jde-li o evidenční orgán.

(3) Osvobození podle odstavců 1 a 2 se vztahuje, s výjimkou dědického řízení, i na řízení

- a) o návrhu na nařízení předběžného opatření,
- b) před odvolacím soudem,
- c) o povolení obnovy,
- d) o žalobě pro zmatečnost,
- e) před dovolacím soudem,
- f) o kasační stížnosti,
- g) o výkon rozhodnutí,
- h) exekuční.

(4) Od poplatku se osvobozují také řízení před odvolacím soudem a řízení před dovolacím soudem, jde-li o řízení o výkon rozhodnutí, o exekuční řízení^{2a)} a o vyrovnací řízení.

(5) Osvobození podle odstavce 1 písm. i) a osvobození podle odstavce 2 se vztahuje i na poplatky za úkony. Od poplatku se dále osvobozuje sepsání návrhu ve věci péče soudu o nezletilé, návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí o výživném pro nezletilé děti a pomoc soudu před nařízením výkonu rozhodnutí, jde-li o vymáhání výživného pro nezletilé děti.

***

³⁾ Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 157/1964 Sb., o Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích. Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 32/1969 Sb., o Vídeňské úmluvě o konsulárních stycích.

⁴⁾ Např. zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.

^{4a)} Zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů.

^{3a)} Zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů.

Platné znění částí zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, s vyznačením navrhovaných změn

***

DÍL 1

Obecná ustanovení

§ 28

Exekuci provede ten exekutor, kterého v návrhu na provedení exekuce navrhne oprávněný a kterého soud svým rozhodnutím pověří provedením exekuce. Úkony exekutora se považují za úkony soudu.

§ 29

(1) Exekutor je vyloučen z provedení exekuce, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům exekučního řízení nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti.

(2) Důvodem k vyloučení exekutora nejsou okolnosti, které spočívají v postupu exekutora v exekučním řízení o projednávané věci.

(3) Jakmile se exekutor dozví o skutečnosti, pro kterou je vyloučen, oznámí ji neprodleně soudu. V řízení může zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu.

(4) Účastníci exekučního řízení mají právo vyjádřit se k osobě exekutora; o tom musí být exekutorem poučeni.

(5) Účastník je povinen námitku podjatosti exekutora uplatnit nejpozději do 5 dnů ode dne, kdy soud pověřil exekutora provedením exekuce; nevěděl-li v této době o pověření exekutora k provedení exekuce, důvodu vyloučení nebo vznikl-li tento důvod později, může námitku uplatnit do 5 dnů poté, co se o něm dozvěděl. Později může námitku podjatosti účastník uplatnit jen tehdy, jestliže nebyl exekutorem poučen o svém právu vyjádřit se k osobě exekutora. Námitky povinného k osobě exekutora nemají odkladný účinek.

(6) Námitka podjatosti musí obsahovat označení exekutora a uvedení okolností, které zakládají důvod pochybnosti o jeho nepodjatosti, popřípadě údaj, kdy se o tomto důvodu účastník uplatňující námitku dozvěděl a jakými důkazy mohou být jeho tvrzení prokázána.

(7) K rozhodnutí o námitce podjatosti předloží exekutor bez odkladu věc soudu; v řízení může zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu. To neplatí, byla-li námitka uplatněna nejpozději v den skončení exekučního řízení či jeho zastavení, nebo tehdy, uplatnil-li účastník v námitce stejné okolnosti, o nichž bylo soudem již rozhodnuto, nebo je-li námitka zjevně opožděná.

(8) O vyloučení exekutora rozhoduje soud.

(9) Rozhodnutí o vyloučení exekutora se doručí oprávněnému, povinnému a exekutorovi.

(10) Proti rozhodnutí vydaném v řízení o vyloučení exekutora není přípustný opravný prostředek.

(11) Jestliže bylo rozhodnuto, že exekutor je vyloučen z provedení exekuce, v exekuci pokračuje ten exekutor, kterého navrhne oprávněný a kterého provedením této exekuce pověří soud.

§ 30

Exekutor může odmítnout provést požadovaný úkon jedině z některého z těchto důvodů:

- a) odporuje-li zákonu nebo právním předpisům,
- b) jestliže žadatel o provedení exekuce nesložil přiměřenou zálohu na náklady exekuce, **nejde-li o exekuci k vymožení výživného nezletilého dítěte.**

***

§ 55

Zastavení exekuce

(1) Exekutor nerozhoduje o zastavení exekuce podle ustanovení o zastavení výkonu rozhodnutí (§ 268 a 290 občanského soudního řádu).

(2) Nesloží-li oprávněný ve lhůtě určené exekutorem přiměřenou zálohu na náklady exekuce, soud na návrh exekutora exekuci zastaví. ~~Soud exekuci nezastaví pouze tehdy, jsou-li splněny podmínky pro osvobození oprávněného podle zvláštního právního předpisu.~~ **Soud exekuci nezastaví tehdy, jsou-li splněny podmínky pro osvobození oprávněného podle zvláštního právního předpisu nebo jde-li o exekuci k vymožení výživného nezletilého dítěte.**

(3) Rozhodnutí o zastavení exekuce se doručí oprávněnému, povinnému, exekutorovi pověřenému provedením exekuce a katastrálnímu úřadu, v obvodu jehož územní působnosti se nachází sídlo soudu, který exekuci nařídil.

***

HLAVA VII

ODMĚNA EXEKUTORA

§ 90

(1) Za exekuční činnost a další činnost podle tohoto zákona náleží exekutorovi odměna, náhrada hotových výdajů, náhrada za ztrátu času při provádění exekuce, náhrada za doručení písemností, a je-li exekutor plátcem daně z přidané hodnoty, rovněž příslušná daň z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu.²⁰⁾

(2) Exekutor a oprávněný mohou uzavřít písemnou smlouvu o provedení exekuce, v níž mohou sjednat smluvní odměnu za provedení exekuce. Smluvní odměna není nákladem exekuce. Tato smlouva nabude účinnosti dnem, kdy je usnesení o pověření exekutora provedením exekuce doručeno exekutorovi. Tím není dotčeno právo exekutora na odměnu, náhradu hotových výdajů, náhradu za doručení písemností a náhradu za ztrátu času.

~~(3) Exekutor má právo požadovat od oprávněného přiměřenou zálohu na náklady exekuce.~~

(3) Nejde-li o exekuci k vymožení výživného nezletilého dítěte, má exekutor-právo požadovat od oprávněného přiměřenou zálohu na náklady exekuce.

---

²⁰⁾ Zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Platné znění částí zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, s vyznačením navrhovaných změn

* * *

§ 11

Poradenská činnost

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- a) pomáhá rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě,
- b) poskytuje nebo zprostředkovává rodičům poradenství při výchově a vzdělávání dítěte a při péči o dítě zdravotně postižené,
- c) pořádá v rámci poradenské činnosti přednášky a kurzy zaměřené na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů souvisejících s péčí o dítě a jeho výchovou,
- d) poskytuje osobám vhodným stát se osvojiteli nebo pěstouny poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče, zejména v otázkách výchovy dítěte- ,
- e) **poskytuje pomoc při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti k dítěti, včetně pomoci při podávání návrhu soudu; přitom spolupracuje zejména s orgány pomoci v hmotné nouzi, povinnými osobami, orgány činnými v trestním řízení a soudy.**

(2) Krajský úřad zajišťuje

- a) přípravu fyzických osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny k přijetí dítěte do rodiny a poskytuje těmto osobám poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče včetně speciální přípravy k přijetí dítěte pěstounem na přechodnou dobu,
- b) osvojitelům nebo pěstounům poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče, zejména v otázkách výchovy.

(3) Krajský úřad může zajišťovat přípravu a poradenskou pomoc podle odstavce 2 také v případech poručenství, jestliže poručník o dítě osobně pečuje, nebo v případech svěření dítěte do výchovy podle § 45 zákona o rodině.

(4) Krajský úřad je povinen alespoň jednou v roce zabezpečit konzultace o výkonu pěstounské péče. Konzultací se kromě odborníků na řešení výchovných a sociálních problémů zúčastňují také pěstouni, kteří mají trvalý pobyt na území kraje; konzultací se mohou zúčastnit též děti svěřené těmto pěstounům do pěstounské péče a další fyzické osoby, které tvoří s pěstounem domácnost.^{9a)}

(5) Preventivní a poradenská činnost podle § 10 odst. 1 písm. b), c) a f) a poradenská činnost podle odstavce 1 písm. a) a b) se poskytuje i jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte.

* * *

§ 51

Povinnosti orgánů sociálně-právní ochrany při sdělování údajů

(1) Orgány sociálně-právní ochrany, komise a poradní sbory jsou povinny sdělovat si navzájem údaje z evidence a spisové dokumentace, které vedou, a to v rozsahu nezbytném pro potřeby těchto orgánů.

(2) Orgán sociálně-právní ochrany, který zprostředkovává osvojení nebo pěstounskou péči, vede evidenci dětí a evidenci žadatelů i v elektronické podobě způsobem umožňujícím

---

^{9a)} Například § 55 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění zákona č. 548/1991 Sb. a zákona č. 123/2000 Sb.

dálkový přístup ostatním orgánům sociálně-právní ochrany zprostředkujícím osvojení nebo pěstounskou péči podle tohoto zákona.

(3) Obecní úřad na vyžádání

- a) podává soudu zprávy o poměrech dítěte, u něhož rozhodl soud o výchovném opatření,
- b) doporučuje soudu osobu vhodnou stát se poručníkem a toto své doporučení oznamuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,
- c) podává obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností zprávy o poměrech dítěte,
- d) podává státnímu zastupitelství zprávy o poměrech dítěte, u něhož soud na návrh státního zastupitelství v občanskoprávním řízení uložil ochrannou výchovu podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností na vyžádání

- a) podává soudu zprávy o poměrech dítěte, u něhož rozhodl soud o výchovném opatření,
- b) podává státnímu zastupitelství zprávy o poměrech dítěte, pokud státní zastupitelství vede podle zvláštního právního předpisu²⁹⁾ řízení týkající se dítěte,
- c) poskytuje krajskému úřadu a ministerstvu spisovou dokumentaci vedenou o dětech a zobecněné informace a souhrnné údaje, které získá při své činnosti, s výjimkou jmenných údajů,
- d) může poskytovat pověřené osobě údaje potřebné pro zajištění její činnosti.

(4) Orgán sociálně-právní ochrany je povinen

- a) na žádost poskytnout
  1. soudu a správnímu úřadu údaje potřebné pro občanské soudní řízení a správní řízení,
  2. orgánu činnému v trestním řízení údaje potřebné pro trestní řízení,
  3. orgánu sociálního zabezpečení, orgánu pomoci v hmotné nouzi a orgánu státní sociální podpory údaje potřebné pro rozhodování o sociálních dávkách, a to v rozsahu odpovídajícím potřebám řízení před těmito orgány,
  4. úřadu práce údaje potřebné pro řízení a povolování výkonu činnosti dítěte podle zvláštního právního předpisu,^{47a)}
  5. úřadu státní sociální podpory údaje potřebné pro podání návrhu soudu na stanovení výživného a návrhu na výkon rozhodnutí, jde-li o výživné na děti uvedené v § 19 odst. 4,
  6. zařízení uvedenému v § 29 odst. 1 informace o poměrech v rodině dítěte, které bylo do tohoto zařízení umístěno na základě rozhodnutí soudu, a je-li tomuto dítěti zprostředkovávána pěstounská péče nebo osvojení, též informace o postupu při tomto zprostředkování,
  7. věznicí, ve které mladistvý vykonává trest odnětí svobody, informace potřebné pro dosažení účelu trestu;
- b) orgánu činnému v trestním řízení oznamovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán na dítěti trestný čin,⁴⁸⁾ nebo že dítě bylo použito ke spáchání trestného činu, ~~anebo~~ že dochází k násilí mezi rodiči, jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte a dalšími fyzickými osobami v domácnosti obývané dítětem, **nebo že není plněna vyživovací povinnost k dítěti;**
- c) poskytnout Probační a mediační službě na její žádost informace v rozsahu potřebném pro trestní řízení;
- d) oznámit úřadu práce, který povolil výkon umělecké, kulturní, sportovní nebo reklamní činnosti dítěte podle zvláštního právního předpisu,^{47a)} skutečnosti, které odůvodňují

⁴⁾ § 86 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 175/1990 Sb.

²⁹⁾ Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže).

^{47a)} § 121 až 124 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

⁴⁸⁾ § 8 trestního řádu.

zahájení řízení o zákazu činnosti dítěte; orgán sociálně-právní ochrany je také povinen sledovat, zda došlo k nápravě;

- e) poskytnout Veřejnému ochránci práv informace, které si vyžádá při šetření podle zvláštního zákona.

(6) Evidence vedené podle tohoto zákona jsou informačními systémy veřejné správy^{47b)}.

*

*

*

---

^{47b)} Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Platné znění částí zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, s vyznačením navrhovaných změn

* * *

§ 24

Částka živobytí osoby a částka živobytí společně posuzovaných osob

(1) Částka živobytí osoby činí

- a) u nezaopatřeného dítěte částku životního minima, popřípadě zvýšenou podle § 29,
- b) u osob, u kterých se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací (§ 11 odst. 3), s výjimkou nezaopatřených dětí, částku existenčního minima zvýšenou o polovinu částky rozdílu mezi životním minimem osoby³¹⁾ a existenčním minimem, popřípadě zvýšenou o částky uvedené v § 26 až 30,
- c) u osoby, která není uvedena v písmenu a) nebo b), částku existenčního minima, popřípadě zvýšenou o částky uvedené v § 25 až 30,
- d) u osoby, která není uvedena v písmenu a) nebo b) a není zaměstnána nebo jinak výdělečně činná (§ 25 zákona o zaměstnanosti) nepřetržitě po dobu delší než 12 měsíců, částku existenčního minima; zvýšení částky živobytí podle § 25 až 30 této osobě nenáleží,
- e) **u osoby, která není uvedena v písmenu a) nebo b) a dluží na výživném pro nezletilé dítě částku vyšší než trojnásobek měsíční splátky stanovené rozhodnutím soudu, nebo vyšší než částku, která by připadala na 3 měsíce, je-li plnění vyživovací povinnosti stanoveno jiným způsobem, částku existenčního minima, nejde-li o osobu, které vznikl dluh na výživném až po podání žádosti o příspěvek na živobytí a která z důvodu nedostatečného příjmu podala soudu návrh na zrušení nebo snížení výživného; zvýšení částky živobytí podle § 25 až 30 této osobě nenáleží.**

(2) Ustanovení odstavce 1 písm. d) se nepoužije u osoby, která

- a) dosáhla věku nejméně 55 let,
- b) je osobou se zdravotním postižením uvedenou v § 67 odst. 2 písm. b) zákona o zaměstnanosti, nebo
- c) je rodičem osobně pečujícím o dítě ve věku do 12 let; takto lze bez ohledu na počet dětí mladších 12 let v okruhu společně posuzovaných osob postupovat pouze u jednoho z rodičů, určeného jejich dohodou, a nedohodnou-li se, určí tohoto rodiče orgán pomoci v hmotné nouzi.

(3) Částka živobytí společně posuzovaných osob činí součet částek živobytí osob, které jsou osobami společně posuzovanými.

* * *

§ 61

Pověřený obecní úřad

(1) Pověřený obecní úřad

- a) rozhoduje o přiznání příspěvku na živobytí, mimořádné okamžité pomoci a doplatku na bydlení a o jejich výši a provádí jejich výplatu,
- b) poskytuje osobám informace vedoucí k řešení hmotné nouze nebo k jejímu předcházení,
- c) posuzuje, zda se občan členského státu Evropské unie, který je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu⁹⁾, nebo jeho rodinný příslušník¹¹⁾,

³¹⁾ § 2 nebo 3 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu.

⁹⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ § 15a zákona č. 326/1999 Sb., ve znění zákona č. 217/2002 Sb.

který je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu⁹⁾, nestal neodůvodnitelnou zátěží systému,

- d) písemně sděluje Policii České republiky²⁸⁾ zjištění, že osoba uvedená v písmenu c) se stala neodůvodnitelnou zátěží systému,
- e) vypracovává aktivizační plán (§ 19),
- f) **spolupracuje zejména s orgány sociálně-právní ochrany dětí, povinnými osobami, orgány činnými v trestním řízení a soudy při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti.**

(2) Pověřený obecní úřad je oprávněn provést posouzení a oznámení podle odstavce 1 písm. c) a d) v odůvodněných případech též opětovně.

* * *

§ 72

Náležitosti žádosti

(1) Žádost o dávku obsahuje

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, rodné číslo žadatele, rodinný stav a adresu místa trvalého pobytu žadatele a doklad o podlahové ploše bytu,
- b) skutečnosti prokazující nezaopatřenost dítěte, je-li to pro nárok na dávku nebo její výši potřebné,
- c) souhlas žadatele podle § 41,
- d) určení, jakým způsobem by měla být dávka vyplácena, popřípadě vyplacena.

(2) Žádost o dávku dále obsahuje, posuzují-li se pro nárok na dávku spolu s žadatelem společně posuzované osoby,

- a) údaje o tom, kdo je společně posuzovanou osobou,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, rodná čísla společně posuzovaných osob, rodinný stav a adresu místa jejich trvalého pobytu,
- c) souhlas společně s ním posuzovaných osob podle § 41.

(3) K žádosti o příspěvek na živobytí musí být dále přiloženy tyto doklady:

- a) doklady o výši příjmu žadatele a společně s ním posuzovaných osob v rozhodném období,
- b) doklad o výši nájemného a o výši pravidelných úhrad za služby bezprostředně spojené s užíváním bytu, popřípadě o výši obdobných nákladů spojených s vlastnickou formou bydlení,
- c) doklad o výši úhrady za dodávku elektrické energie a plynu, případně dalších druhů paliv,
- d) doporučení odborného lékaře o nutnosti dietního stravování,
- e) **prohlášení o plnění soudem stanovené vyživovací povinnosti vůči nezletilému dítěti, případně o výši dluhu na výživném.**

(4) K žádosti o doplatek na bydlení musí být dále přiloženy tyto doklady:

- a) doklad o tom, že byt je užíván na základě nájemní smlouvy nebo na základě vlastnictví k nemovitosti,
- b) doklad o tom, že žadatel pobírá příspěvek na bydlení, popřípadě sdělení, že na příspěvek na bydlení nevzniká žadateli nárok (§ 33 odst. 2),
- c) doklad o výši nájemného a o výši pravidelných úhrad za služby bezprostředně spojené s užíváním bytu, popřípadě o výši obdobných nákladů spojených s vlastnickou formou bydlení,
- d) doklad o výši úhrady za dodávku elektrické energie a plynu, případně dalších druhů paliv,
- e) doklad prokazující zdravotní stav žadatele, jestliže je žádáno zvýšení podle § 34 odst. 4,

---

²⁸⁾ § 106 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění zákona č. 112/2006 Sb.

f) doklady prokazující osiřelost dítěte a skutečnost, že jde o dítě žijící v náhradní rodinné péči nebo v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo mládež, a doklad prokazující přechod nájmu bytu, jde-li o žádost osiřelého dítěte; ustanovení odstavce 1 písm. c) v tomto případě neplatí.

(5) Žádost o mimořádnou okamžitou pomoc dále obsahuje stručný popis vážné mimořádné události s uvedením účelu, ke kterému má být mimořádná okamžitá pomoc použita, jde-li o žádost osoby uvedené v § 2 odst. 4, nebo stručný popis okamžité (aktuální) životní situace, jde-li o žádost osoby uvedené v § 2 odst. 6.

(6) Lze-li skutečnosti uvedené v odstavcích 1 až 4 ověřit z rozhodnutí příslušných orgánů⁵¹⁾ nebo z jiných dokladů, nevyžaduje se přiložení potvrzení.

(7) Je-li žadatelem nebo osobou společně posuzovanou osoba, které nebylo přiděleno rodné číslo, uvede tato osoba číslo dokladu opravňujícího osobu k pobytu na území České republiky.

***

---

⁵¹⁾ Například § 8 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb.